

Sygn. akt VI U 1419/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2018 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania J. S. (1)

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 18 maja 2018 r., znak: (...)

w sprawie: J. S. (1)

przeciwko: Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o emeryturę rolniczą

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu J. S. (1) prawo do emerytury rolniczej od dnia 1 kwietnia 2018 r.;

II nie stwierdza odpowiedzialności Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

VI U 1419/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 maja 2018 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego po rozpatrzeniu wniosku J. S. (1) z dnia 25 kwietnia 2018 roku odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury rolniczej. W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy powołał się na artykuł 19 ustęp 1 Ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników, Dziennik Ustaw z 2017 roku pozycja 2336, zgodnie z którym emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który łącznie spełnia następujące warunki: po pierwsze osiągnął wiek emerytalny mężczyzna 65 lat, po drugie podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat. Organ rentowy wskazał, że z uwagi na to, że ubezpieczony udowodnił jedynie 23 lata 3 miesiące i 3 dni ubezpieczenia zaliczono okres pracy w gospodarstwie rolnym od 1 stycznia 1995 roku do 3 kwietnia 2018 roku, brak jest podstaw prawnych do przyznania emerytury rolniczej. W odwołaniu od tej decyzji organ rentowy... w odwołaniu od tej decyzji ubezpieczony wskazywał, że uczęszczał do szkoły ponadpodstawowej dojeżdżał do N. i wracał ze szkoły do domu do rodziców. W jego rozumieniu..., w rozumieniu ubezpieczonego był on domownikiem i pracował w gospodarstwie rolnym rodziców musiał pomagać po powrocie ze szkoły. Powoływał się na to, że było ciężko dużo trzeba było prac wykonywać ręcznie, nikt wtedy nie zdawał sobie sprawy jakie były realia pracy w gospodarstwie... jakie były przepisy dotyczące ubezpieczeń rolniczych. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania powołując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Dodatkowo organ rentowy wskazał, że po przeanalizowaniu

całości dokumentów przedłożonych przez ubezpieczonego zaliczył do jego stażu ubezpieczenia rolniczego okres pracy we własnym gospodarstwie rolnym od 11 stycznia 1995 roku do 3 kwietnia 2018 roku, nie zaliczył natomiast okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od ukończenia 16 roku życia, to jest od (...) roku do 30 czerwca 1971 roku, ponieważ ubezpieczony w podanym okresie uczęszczał do szkoły ponadpodstawowej w systemie dziennym i trudno dać wiarę, że świadczył pracę w pełnym wymiarze godzin. Należy domniemywać, że praca mogła być zdaniem organu rolniczego organu rentowego jedynie pomocą rodzicom w prowadzeniu gospodarstwa rolnego. W związku z tym ubezpieczony nie legitymował się wymaganym okresem 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Sąd Okręgowy ustalił i rozważył co następuje. Ubezpieczony J. S. (1) urodził się (...), a 65 lat ukończył (...). W dniu 25 kwietnia 2018 roku ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę rolniczą. Spór w niniejszej sprawie dotyczył przesłanek nabycia prawa do renty rolniczej w szczególności tego, czy ubezpieczony po osiągnięciu wieku 65 lat spełnił drugi z wymaganych warunków wskazanych w artykule 19 ustępie 1 punkcie 2 Ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników, a więc podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat. Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego w szczególności dokumentów złożonych... zebranych w aktach organu rentowego złożonych do akt sprawy i dowodów z przes..., z zeznań świadków E. I. i J. S. (2) oraz dowodu z przesłuchania stron Sąd Okręgowy ustalił, iż w spornym okresie niezaliczonym ubezpieczonemu przez organ rentowy do stażu rolniczego od 18 lutego 1969 roku do 30 czerwca 1971 roku ubezpieczony pracował w gospodarstwie rolnym znajdującym się w posiadaniu rodziców. Część tego gospodarstwa rolnego należała do jego babki A. E. było to 7 nieco ponad 7 hektarów, druga część gospodarstwa należała do ojca ubezpieczonego B. S. wynosiła 6,75 hektarów, łącznie oba are..., arealy wynosiły prawie 14 hektarów. Prawa do posiadania gospodarstwa rolnego (...), A. E. i B. S. zostały wykazane dowodami z dokumentów zebranymi w aktach organu rentowego oraz na kartach 53, 54 i 55 akt sprawy, chodzi o akty własności ziemi, dokument nadania ziemi i wypis z księgi wieczystej. W gospodarstwie rodziców ubezpieczonego było od 4 do 6 krów, 2 konie, były także owce. Cały areal gospodarstwa rolnego był uprawiany uwzględniając były tak..., była także od 30 do 40 królików. Uwzględniając realia obowiązujące na przełomie lat 60 i 70 ubiegłego wieku Sąd Okręgowy uznał zeznania świadków i dowód z przesłuchania ubezpieczonego za wiarygodny w tym zakresie w którym wynikało, iż ubezpieczony pracował co najmniej 4 godziny dziennie w gospodarstwie rolnym. Sąd Okręgowy dostrzegł, że ubezpieczony poświęcał stosunkowo dużo czasu na dojazd do szkoły autobusem, czy też pociągami z przesiadkami, tym nie mniej po powrocie ze szkoły do godziny, od godziny 16 do 20 przeciętnie 4 godziny dziennie wykonywał obowiązki pracując w gospodarstwie rolnym przede wszystkim wyrzucał obornik, zadawał zwierzętom karmę, pracował przy pracach polowych w czasie żniw także po kilkanaście godzin dziennie. W soboty, niedziele pracował po 6, 8 godzin. Sąd dostrzegł, że także przy ocenie wiarygodności zeznań świadków i powoda, że ojciec ubezpieczonego chorował także w latach 1969-70 na astmę, co dodatkowo uzasadniało uznanie wiarygodności zeznań powoda i świadków. Wskazać także należy, że rodzina ubezpieczonego składała się z rodziców, przy czym matka zajmowała się dziećmi ubezpieczony miał dwóch młodszych braci, a zatem tylko on i siostra i ewentualnie w ograniczonym zakresie ojciec ubezpieczonego mogli wykonywać prace związane z obsługą gospodarstwa rolnego. Gospodarstwo to nie było zmechanizowane, liczba zwierząt w gospodarstwie tutaj ubezpieczony wskazywał na dwa konie, 30 sztuk trzody chlewnej, 15 sztuk owiec, 30-40 królików, 7 krów wskazywała na to, że te, że występowała realna potrzeba pracy, stałej pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym należącym do jego rodziców i niezależnie od obowiązku szkolnego nauki w szkole w N. ubezpieczony pracował w gospodarstwie rolnym w wymiarze, który co najmniej 4 godzin dziennie przeciętnie licząc co dawało mu podstawy do objęcia go ubezpieczeniem rolniczym jako domownika stale pracującego w gospodarstwie rolnym. Taki wymiar godzin 4 godziny dziennie uprawnia do objęcia danej osoby jako domownika ubezpieczeniem rolniczym stanowisko takie jest utrwalone w orzecznictwie w szczególności przykładowo można wskazać na wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 13 marca 2014 roku III AUa 739/13, zgodnie z którym okresy pracy domownika w gospodarstwie rolnym przed 1 stycznia 1983 roku uwzględnia się przy ustalaniu uprawnień emerytalno-rentowych, gdy była... gdy praca była wykonywana w wymiarze nie niższym niż połowa ustawowego czasu pracy, czyli co najmniej 4 godziny dziennie. Niewątpliwie praca ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym rodziców nie może być traktowana tak jak chciał tego organ rentowy, jak przedstawiał to organ rentowy w uzasadnieniu swojego stanowiska procesowego, jako praca o charakterze dorywczym, okazjonalnym i niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy. Podkreślić należy, że praca ta nie musiała być wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy. Ubezpieczony pracę w gospodarstwie rolnym rodziców wykonywał w miejscowości L., gdzie był zameldowany i które to zameldowanie wykazał, a gospodarstwo

rolne było na tyle duże, że niewątpliwie występowała w nim potrzeba stałej pracy ubezpieczonego jako domownika. W tym stanie rzeczy na podstawie artykułu 477 ze znacznikiem 14 paragraf 2 Kodeksu postępowania cywilnego w związku z artykułem 19 ustępem 1 Ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do renty... prawo do... przepraszam emerytury rolniczej zgodnie z jego wnioskiem złożonym w kwietniu 2018 roku. W punkcie 2 wyroku Sąd nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, albowiem istotne dla rozstrzygnięcia sporu okoliczności faktyczne ustalone były w postępowaniu sądowym na podstawie dowodów ocenianych i zebranych w tym postępowaniu, którym nie dysponował organ rentowy przed wydaniem zaskarżonej decyzji. Na tym wygłoszenie uzasadnienia zakończono. Wyrok w niniejszej sprawie jest nieprawo...